



## « SOSYAL HUKUK DEVLETİ ÖNEMLİ YARALAR ALIYOR »

**ÇALIŞMALARINI SONA EREN BAROLAR BİRLİĞİ GENEL KURULU, SON OLAYLARI KINARKEN AYDINLARI VE DEMOKRATİK KURULUŞLARI YASAL YOLLARDAN MÜCADELE ETMEYE ÇAĞIRDI.**

Çalışmaları sona eren Barolar Birliği 9. Genel Kurulu yayınladığı bildiriye, son olaylarda "Baş sorumluluğu olan görevlileri" kınamıştır. Genel Kurul bildirisinde, Türkiye'nin tüm aydınları ve demokratik kuruluşları, yasal yollardan mücadeleye çağırılmıştır.

Bildiriye özetle şöyle denilmiştir:

"Genel Kurul öncelikle Cumhuriyetimizin niteliklerinden başlıcası bulunan sosyal hukuk devleti ilkesinin yaşam koşul-

ları ve güvenlik yönünden büyük ağırlık taşıdığı günümüzde, düzeni temelinden sarsan yıkıcı davranışlar, çağdışı görüşler ve insanlığa aykırı bölücülüklerle onarılması güç yaralar aldığını büyük bir endişe ve üzüntü ile müşahade etmiştir.

Ülkenin dört bir yanından bağlı olduğu Barolarca seçilerek gönderilen delegelerin çalışmaya başladığı gün ve saatlerde Ankara'nın başka bir yerinde, bir yüksek öğrenim kurumunda, Türk gençleri üzerine hukuka ve insanlığa aykırı olarak önceden tasarlanmış bir saldırı yapılıyor ve genç insanların üzerine yaygın ateşi açılıyordu."

Ülkenin hukuk ilkelerinin uygulanması yönünden ortaya çıkan sorunlarını da ele alan Genel Kurul, şu kararları almıştır:

1. Anayasanın tanıdığı hak ve özgürlükler tam anlamıyla uygulanmamış, 12 Mart rejiminde ise Anayasanın demokratik niteliği, yapılan değişikliklerle zedelemiş, uygulamada, insan hakları ve onurunu zedeleyen işlem ve eylemler yapılmıştır. Bu rejim, özellikle ceza yasaları ile oluşan, demokratik olmaktan çok Anayasa ve onun kurduğu demokratik kurumlarla örtülü otoriter bir yönetim niteliğindedir. 1930 faşist İtalyan Ceza Kanunundan Türk Ceza Kanununa ağırlaştırılarak 141 ve 142 numaralarla aktarılan maddeler ile insan hakları ve fikri ifade özgürlüğünü kısıtlayan Ceza Kanununun 163. maddesi türünden hükümler varlığını korudukça, bu rejimi başka bir sözcükle nitelenebilir.

Genel Kurulumuz, bu nitelermeyi kamuoyuna yansıtmayı görev sayar ve ülkenin bütün aydınlarını, demokratik kuruluşlarını ve yetkili devlet kurumlarını rejimin 1961 Anayasasında ifadesini bulan demokratik öze kavuşturulmasında yasal bütün yollardan mücadeleye davet eder.

2. Genel Kurul, yargı organlarının, özellikle Danıştay'ın iptal ve yürütmeyi durdurma kararlarının, yürütme organınca uygulanmasını hukuka bağlı devlet anlayışının ve hukukun üstünlüğü ilkesinin vahim bir ihlali saymaktadır.

3. Devlet Güvenlik Mahkemelelerini, tabii hakim, yargı organlarının bağımsızlığı ilkelerine, olağanüstü mahkemelerin ve yargı mercilerinin kurulması biçimindeki Anayasal yasağa aykırı kuruluşlar olarak kabul eden Genel Kurul, kuruluş kanunu iptal edilmekle mahkeme niteliğini kaybeden bu kuruluşların adalet yaşamından çıkarılması zorunluğuna inanmaktadır. Bu nedenle yeni bir kanun çıkarılarak bu kuruluşların yasalastırılmasının önlenmesi için Genel Kurul bütün demokratik kuruluşları işbirliğine çağırılmaktadır".

Barolar Birliği bildirisinde daha sonra, tutuklu ve hükümlülerin özellikle siyasal tutuklu ve hükümlülerin yaşama haklarını hiçe sayan infaz anlayışı kınanmakta, şöyle devam edilmektedir:

"Sıkıyönetim rejimi ile ülkeyi yönetme eğilimleri karşısında Genel Kurul, Anayasal haklarla çelişen ve tüm Anayasal güvencelerin ortadan kaldırılmasını iktidarların keyfi takdirlerine bırakan yürürlükteki Sıkıyönetim yasaasının bir an önce değiştirilmesi için gerekli bütün çabaların harcanmasına Barolar Birliği karar vermiştir."

Bildirinin en sonunda da Anayasanın 20 ve 21'inci maddelerinde yer alan düşünce özgürlüğünün sınırsız olduğu belirtilmekte, bilim ve sanatı serbestçe yapma özgürlüklerinin sınırlandırmayacağı belirtildikten sonra şöyle denilmektedir:

"Anayasaya aykırı olarak varlığını sürdüren yasaların da uygulanması ile basın ve haber alma özgürlükleriyle üniversite ve diğer akademik kuruluşlardaki bilim adamlarının bilimsel araştırma hak ve özgürlüklerine yapılan ağır baskıyı esefle karşılamakta ve kınanmaktadır."

Barolar Birliği Genel Kurulunda ayrıca, "oiam öldürenleri vatansever" olarak nitelenecek, suç işlemeye tahrik eyleminde bulunan Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu'nun kınanması ve kınama kararının kamuoyuna açıklanması önerisi de büyük oy çokluğu ile karara bağlanmıştır. Karara göre, Adalet Bakanı, avukat olarak Türkiye'nin herhangi bir barosuna da alınmayacaktır.

## EMO İSTANBUL ŞUBESİ ELEKTRONİK SANAYİİ VE RENKLİ TV İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI:

## RENKLİ TV GİRİŞİMİ ELEKTRONİK ALANINDA DIŞA BAĞIMLILIĞIMIZI PEKİŞTİRECEKTİR

Günümüzde, elektronik sanayii gittikçe yaygınlaşan ve önemi artan bir kesimdir. Bir yandan haberleşme ve elektronik bilgi işlem makineleri, öte yandan tıbbi cihazlar yapımında, silah sanayiinde kullanılan elektronik aygıtlar, çağdaş insan ve TODium yaşantısında hayati ölçüde yer almaktadır.

Bu alanda Türkiye'de yapılanlar, % 100'e yakın bir oranda TV ve radyo montajından ibarettir. Üstelik radyo ve TV montajında da dışarıdan getirilen parçaların, yine dışarıdan getirilen devre şemalarına göre montajının ötesinde bir üretim söz konusu değildir. Bu yolla, Türkiye'ye eskimiş, geri teknoloji sokulmaktadır.

Böylesi koşullarda, renkli TV girişimi elektronik alanda dışa bağımlılığımızı pekiştirecektir. Renksiz TV montajından ötürü dışarıya yılda yarım milyar lira ödemekteyiz. Maliyeti çok daha yüksek olan renkli TV yayınları, bu miktarı en az beş kat çoğaltacaktır. Ayrıca gereksiz bir alana, sırf renkli TV alıcılarının üretimini yapan tekellerin ve yerli montajcılarının kazancını artırmaya yönelik kamu yatırım fonları

ayrılacaktır. Renkli TV'nin toplumsal gelişmemize, eğitimimize herhangi bir katkısı olmayacaktır. Bugünkü Türkiye'de, renkli TV'nin, MC iktidarmca göz boyama aracı olarak kullanılmasının dışında, bir işlev yerine getirmesi mümkün değildir.

Türkiye'nin AET'ye girmesi ile elektronik sanayimizde bugünkü montajcı uygulama aynen sürecektir. Kalifiye teknik elemanların daha yüksek ücret 8-deyen ülkelere göçü de AET'nin ülkemize getireceği başka bir olumsuz sonuç olacaktır.

Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfının Ankara'da kurmayı tasarladığı anahtar teslimi fabrika siparişlerinin sanayileşmemize katkıda bulunması beklenemez.

"Elektronik Sanayii Geliştirme Politika Esasları" başlıklı 7/9058 sayılı kararname, elektronik sanayiini geliştirme değil baltalama doğrultusunda iş görmektedir. Hatta kararnameyi hazırlayanların teknik yeter-sizliği elektroteknik sanayiinde gelişmekte olan kesimi çö-kertecek bir gümrük indiriminin de yürürlüğe girmesine neden olmuştur.

EMD İstanbul Şubesi olarak elektronik sanayimizin geliştirilmesi konusunda aşağıdaki tedbirlerin alınmasını zorunlu görüyoruz:

- Nitelikli teknik personeli ülke içinde ve kamu kesiminde tutabilecek bir teknik personel, politikası izlenmelidir.
- İstihdam kapasitesi yüksek olan bu sanayi dalında çalışanların yönetimde etkinliği sağlanmalıdır.
- Üniversiteler ve TBTK yoğun araştırmalar yapmalı, üretim dönük çalışan PTT AR-LA, DDY Laboratuvarı gibi kamu kuruluşları desteklenmelidir.
- Kamu kuruluşlarının satılması, özel girişimciler eline geçmesi kesinlikle engellenmelidir.
- Dünya Bankasının batılı tekel-lerden cihaz satın almayı şart koşan kredileri reddedilmeli, kamu kuruluşları, yerli üretimi satın almalıdır.
- Emperyalist tekellerin geri teknolojilerinin ülkemize girmesine izin verilmemelidir.

## ELEKTRİKLİ EV ALETLERİNE YAPILAN ZAM UYGULANMAYA BAŞLADI

*Odamız İstanbul Şubesinin 26 Aralık 1975'te yayınladığı basın bülteninde, Maliye Bakanlığının elektrikli ev aletlerine zam yapılmadığı yolundaki açıklamasının gerçek dışı olduğu belirtilmişti. Dergimizin geçen sayısında "Maliye Bakanlığının açıklaması Gerçek Dışıdır" başlığıyla İstanbul Şubemizin bu bültenini vermiştik. Maliye Bakanlığı yetkililerine yapılan "zam yok" açıklamasının tersine ve 8 gün sonra uygulamaya konan zamlarla ilgili haberi 3 Şubat 1976 tarihli Cumhuriyet Gazetesinden aktarıyoruz.*

**Buzdolabı, çamaşır makinesi, elektrik süpürgesi, bütangazı fırını, termosifon gibi elektrikli ev aletlerine yapılan zam 2 Şubat'tan beri uygulanmaktadır.**

**Elektrikli ev aletleri satan bayilere bildirilen zamlı tarife-ye göre, en küçük boy buzdolabı 2380 TL'den 2640 TL'ye, en büyük boy olarak kabul edilen iki kapılı buzdolabının fiyatı da 5140 TL'den 5650 TL'ye yükselmiştir.**

### BUZDOLABI FİYATLARI

Fiyat Kontrol Komitesince kabul edilen ve Bakanlar Kurulu toplantısında onaylanan % 5-15 oranında zammın uygulanmasıyla buzdolabı peşin perakende fiyatları boylarına göre şöyle olmuştur:

4,5 ayak: eski fiyat 2380, yeni fiyat 3640; 8,5 ayak: eski fiyat 3525, yeni fiyat 3890; 11 ayak: eski fiyat 3875, yeni fiyat 4310; 12,4 ayak: eski fiyat 4200, yeni fiyat 4655; 13,8 ayak: eski fiyat 4545, yeni fiyat 4960; iki kapılı: eski fiyat 5150, yeni fiyat 5650 TL.

## ÇAMAŞIR MAKİNESİ

Çamaşır makinesine de uygulanan zam nedeniyle yeni fiyatlar belli olmuştur. Çamaşır makineleri "Merdaneli" ve "Kurutmalı" tip olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Bunların fiyatları ise şöyledir:

Merdaneli tip: eski fiyat 3825, yeni fiyat 4015; Kurutmalı tip: eski fiyat 4615, yeni fiyat 4860.

Elektrik süpürgesinin ise eski ve yeni fiyatları şöyledir:

Saplı elektrik süpürgesi; eski fiyat 1445; yeni fiyat 1650, küre elektrik süpürgesi: eski fiyat 1805, yeni fiyat 1950.

Zamla tarifeye göre şofbenin

daha önce 1740 liraya satılan 10 litreliği 1805 liraya, 2040 liraya satılan 13 litreliği ise 2105 liraya satılacaktır.

Termosifonların bütangası ile çalışanlarının fiyatları ise 1850 liradan 2100 liraya yükseltilmiştir.

Fırınlarda ise renkli-beyaz ayırımı kaldırılmıştır. Daha önceki uygulamada dönersiz beyaz fırın 2460, dönersiz renkli fırın 2550; dönerli beyaz fırın 2700, dönerli renkli fırın 2800 liraya satılmaktaydı.

Yeni uygulamada, dönersiz fırınların fiyatı 2530 lira, dönerli fırınların fiyatı ise 2785 lira olarak saptanmıştır.

yakın kısmını imal etme olanağına sahip yerli sanayicileri itiraza yöneltmektedir. Yerli üreticilere göre, gerek hammadde, gerekse yardımcı maddeleri, Türk ekonomisinin özel yapısı dolayısıyla dünya piyasası fiyatlarının çok üzerinde temin etmek zorunda olan yerli sanayinin, yabancı firmalarla rekabet olanağı tamamen ortadan kalkmaktadır.

**YURTIÇİ FİYATLAR YÜKSEK**  
Elektrik gereçleri üretimi yapan firmalarca belirtildiğine göre, ana girdiler bakımından bu sanayi kolumuzun yabancı firmalarla rekabeti olanaksızdır. Kablo üretiminde kullanılan başlıca iki ana girdiden elektrolitik bakırın yurtiçi liste fiyatı dünya fiyatlarından Z 175,PVC Compound fiyatları ise % 198 daha yüksek bulunmaktadır. Bunun dışında ihaleyle ilgili PVC (Çaprazlı polietilen) saç, araldit ve steatit gibi diğer önemli maddelerin yurtiçi fiyatları da dünya fiyatlarının çok üzerinde bulunmaktadır. Kaldı ki, yabancı firmaların hammaddelerini ucuz temin olanaklarının dışında dolaylı ve dolaysız yollardan ihracat için çeşitli sübvansiyonlar" aldıkları da bilinen gerçeklerdendir.

Ülkemizde elektrik gereçleri üretimi yapan firmalardan önde gelen bir grup, içinde bulunduğumuz bugünkü dış ödeme koşulları karşısında 14 milyon dolar gibi önemli bir dış ödemeye dayanan ihalenin yerli tesislere yöneltilebilmesini temin bakımından bazı girişimlerde bulunmaktadır... Yerli sanayii temsil eden bir grup tarafından ortaya konulan bir kısım önerilerle, ana girdiler bakımından ortalama % 108,3 oranındaki aleyhte farkın ortadan kaldırılarak rekabet eşitliği sağlanması istenmektedir. Türk endüstrisi teknolojik olanaklara sahip bulunduğu halde, kendi dışındaki nedenlerle yabancı üreticiler karşısında rekabet edemez durumda bırakılmak istenmektedir.

210 milyon lirayı bulan bir potansiyelin yurt içinde üretim yapan sanayiye yönelmesinin üretim, istihdam ve vergi geliri artışı yönlerinden elbette olumlu etkileri olacaktır.

## İSTANBUL ELEKTRİK ŞEBEKESİNİN DÜZELTİLMESİ İHALEYE ÇIKARTILIYOR

İstanbul Belediyesi İETT İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Dünya Bankası'ndan sağladığı 14 milyon dolarlık kredi ile şehrin öteden beri şikayet konusu olan alçak gerilim dağıtım şebekesini yenileyecektir.

Üretim merkezlerinden verilen enerjinin kısıtlanmasının doğal sonuçlarının dışında, yıllardır toptan bakım ve onarım görmemiş alçak gerilim şebekesinin sık sık ortaya çıkardığı arızaların yol açtığı ceryan kesilmelerinin tümüyle ortadan kaldırılmasını amaçlayan bu yeni girişim aynı zamanda sanayinin içinde bulunduğu durum ve devlet yönetiminde egemen bürokrasi yönünden ilginç bir sorun ortaya koymuştur.

İETT Genel Müdürlüğüne sağla-

nan yaklaşık 210 milyon TL tutarındaki krediyle ve ihale suretiyle ithali düşünülen malzemeler ana hatlarıyla; elektrik enerji iletim kabloları, güç transformatorleri, indirici ve dağıtım merkezleri teçhizatıdır. İETT tarafından hazırlanan ihale idari şartnamesine göre;

- a) İhaleye yerli ve yabancı tüm üreticiler katılabilecek,
- b) Tekliflerin değerlendirilmesinde ithal edilen inallar için ödenmesi gerekli gümrük resimleri ve benzeri ithalat vergileri hesaba katılmayacak, yerli tekliflere ithal malı tekliflerin CİF bedeline % 15 ayrıcalık tanınacaktır.

İşte şartnamenin bu maddeleri ihale konusu malların tümüne

# İRAN'DAKİ İĞRENCİ BASKI KEJİATİ

İngiliz İşçi Partisi milletvekillerinden John Natkinson ile avukat Bili Nash, bir süre önce İran'daki siyasal tutukluların durumlarını incelemek amacıyla gittikleri Tahran'dan dönüşlerinde konuyla ilgili izlenimlerini açıklamışlardır. Le Monde Gazetesinde yayımlanan yazılarının tam metnini sunuyoruz.

İran, siyasal tutukluların çok bol olduğu bir ülkedir. Şah ve rejimi, 25 bin ile 100 bin arasında olduğu tahmin edilen bu tutukluların toplam sayısına ilişkin bilgileri vermeyi reddetmektedir. Gerçek ne olursa olsun bu sayı yüksektir ve birkaç yıldan beri duruşmalar ve ittifaklar uluslararası düzeyde yankı uyandırmaktadır, ölüm cezası olağanlaşmış, işkenceler ve kısa yoldan öldürmeler sık sık görülen olaylar olmuştur. Son yıllarda uluslararası heyetler soruşturmalar yapmak için Tahran'a gitmişler, ancak bu heyetlerin tümü de resmi makamların suskunluk duvarına çarpmışlardır. Şah, insan hakları konusundaki uluslararası konferanslarda ev sahipliği yapmaktan pek hoşlanmakta, "ilerici" kararlar almakta ve İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'ndeki ilkelere sözle güçlü bir destek sağlamaktadır. Ama sıra kendi rejimine gelince iş değişmektedir...

Bir süre önce, gerilla oldukları öne sürülen dokuz kişinin idam edilmesi kurbanlar listesini biraz daha büyütüştür. Halkın duruşmaları izlemesine izin verilmemiştir. 1975 yılı başında dokuz siyasal tutuklu da, kaçma girişiminde buldukları gerekçeyle öldürülmüşlerdir. Bunların cesetlerini ve ölüm bildirgelerini hiç kimse görmemiştir.

İran'daki siyasal tutukluların savunması için İngiliz parlamento heyeti adına, siyasal tutuklulara kötü davranıldığı biçimindeki iddiaları soruşturmak ve adlarını bildiğimiz belli başlı tutuklularla görüşmeyi denemek için 1975 Ağustos'unda Tahran'a gittik.

Adalet Bakanlığı davalar hakkında hiç bir şey bilmediğini bildirerek bizi askeri savcıya yolladı. Askeri savcı Dışişleri Bakanlığına gönderdi, bu Bakanlık da Haberalma Bakanlığına başvurmamızı öğütledi. Bir resmi kişiden diğerine gidip gelirken, sonunda sabrımızı yitirdik. Bu resmi "duvar"ın en şaşırtıcı yönü de, bu kişilerin soruları yanıtlamak için gerekli uzmanlığa sahip olmadıklarını söylemelerinden çok, askeri mahkemelerin işleyişi, yargılama yetkisi ve biçimi hakkında herhangi bir bilgileri olmadığını öne sürmeleriydi.

Yine de yaptığımız soruşturma sonucunda, tutuklamaların siyasal polis SAVAK tarafından yapıldığını ve tutuklamanın ardından bir hapis döneminin geldiğini söyleyebiliriz. Avukatlarının kendileriyle görüşmelerine izin verilmediği bu süre içinde sanıklar sorguya çekilmektedir. Tutukluların aileleri er ya da geç bu durumu öğrenmekte, sanıkları hapisanede görmelerine bazen izin verilmekte bazen de verilmemektedir. Bu tutukluluk, özel olarak bu iş için hazırlanmış hapisanelerden birinde, çoğunlukla da SAVAK'ın genel karargahında geçmektedir. Tutuklular, rejimin en gelişmiş elektrik araçlarından birkaçıyla da burada tanışmaktadırlar. Raporlara göre bu araçların içinde "tost" makinelerinden kızgın elektrik plakalarına, cinsel organlara elektrik vermeye yarayan araçlara kadar çeşitli türler bulunmaktadır. Eğer bu yöntemler başarıya ulaşmazsa, SAVAK sanığın gözü önünde ailesinin fertlerine işkence yaparak "itiraf"ta bulunmasını sağlamaya çalışmaktadır. Duruşma için saptanan

tarihten on gün önce, avukatlara "müşterileri"ni görme izni verilmektedir. Bu "savunma avukatları" klasik avukatlar değil, iktidar tarafından seçilmiş emekli ya da görevini sürdüren, subaylardır. İddiana me yazılı olarak verilmektedir (oysa SAVAK'ın hazırlanmış olduğu dosya, okunmaktadır). Yalnızca sanıkların ifadeleri kabul edilmekte, savunma tanıklarına daha baştan reddedilmektedir.

Şurası ilginç ki, seçilmelerinde bunca özen gösterilen savunma avukatlarının bazıları da, müşterilerine sempati besledikleri gerekçesiyle yargıç önüne çıkarılmış ve mahkum edilmişlerdir. Mahkeme heyetine de, ölüm cezası vermeleri için baskı yapılmaktadır. Tahran'da, bir askeri mahkeme başkanının ölüm cezası vermeyi reddettiğini, bu yüzden de tutuklandığını anlattılar.

Sıkı sıkıya sansür edilen basının, rejim tarafından verilen "bilgiler"i yayımlamak dışında seçim hakkı yoktur.

İlginc noktalarından biri de, araştırmalarınız sırasında, bir askeri mahkeme tarafından verilmiş herhangi bir beraat kararına rastlamayıpımız oldu. Duruşmaları izleme olanağını bulan başka gözlemciler, sanıklarda işkence izlerinin bulunduğunu farketmişlerdi.

Birkaç aydan beri askeri mahkemeler artık yabancı gözlemcilerle açılmıyor. Aynı biçimde siyasal muhalefete yaşama olanağı tanınmamakta (tek yasal parti Rastakhiz ya da Yeniden Doğu Partisidir) ve SAVAK, faaliyetlerini geniş bir ölçekte sürdürmektedir.

Resmi bilgi verilmeyişi, söylentileri ve spekülasyonları büyütmektedir. Biz, kendi payımıza Tahran'da dolaşan haberlerin inanılabilir ve genellikle doğruluğu kabul edilen haberler olduğuna tanıklık edebiliriz. İran'da sık sık uygulanan ölüm cezalarının bunca az öfke ve uluslararası tepki uyandırması çok üzücüdür; oysa İspanya gibi ekonomik önemi daha az olan ülkelerdeki bu tür uygulamalar dünya kamuoyunda heyecan uyandırmaktadır. Bizce, İran'da, dünyadaki rejimlerin en iğrençlerinden biri bulunmaktadır.

(Cumhuriyet, 4 Şubat 1976)

## trt'de karataş devri başladı

İsmail Cem'in görevden alınması, Nevzat Yalçın'ın da istifa etmesi ile boşalan TRT Genel Müdürlüğüne MC ortaklarından MSP ve MHP'nin ortak adayı Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi uzmanı Prof. Şaban Karataş atandı.

Atama kararının Cumhurbaşkanlığı tarafından onaylanması çeşitli çevrelerde ağır şekilde eleştirildi.

Konuyla ilgili olarak Siyasal Bilgiler Fakültesi Anayasa Profesörü Muammer Aksoy'un görüşü şöyle: "Hukuki bakımdan durum açıktır. İsmail Cem'in görevden uzaklaştırılmasına ilişkin kararnamenin yürütülmesini önce durduran, sonra da iptal eden Danıştay kararları varken, hukuken İsmail Cem tarafından işgal edilmekte olan TRT Genel Müdürlüğüne başka bir kişinin atanmasını öngören bir kararnameyi sayın Cumhurbaşkanı imzalayamaz. imzalarsa bu kararname hukuken aykırı ve sakat olur. Anayasanın 132. maddesi gereğince her makam gibi sayın Cumhurbaşkanı da mahkeme kararlarına saygı göstermekle zorunludur. 96. maddedeki yemini de kendisine Anayasaya aykırı hiçbir kararname altına imza atma- ma kaçınılmaz görevini yükler. 11 ve 12 sayılı Kanun Niteliğindeki Kararnamelerin Meclisçe reddedilmesi, İsmail Cem'in durumunda kendiliğinden hukuki bir değişiklik yaratmaz"

Ankara Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Profesörü Ergün Özbudun da görüşlerini şöyle açıkladı: "Cumhurbaşkanı Bakanlar Kurulunun hukuka uygun bir işlemini, siyasal uygunluk yönünden denetlemesi ve reddetmesi doğru

değildir. Ancak Bakanlar Kurulunun hukuka aykırı bir işlemi söz konusu olmuşsa aynı şeyi düşünemeyiz"

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit bu konuda şunları söyledi: "Bir Cumhurbaşkanının tarafsızlıktan uzaklaşmasından da daha ağır bir durum hukuk devleti kurallarıyla, Anayasa kurullarıyla ve hele Yüksek Mahkeme kararlarıyla ters düşmesidir. Sayın Cumhurbaşkanının böyle bir görüntü içine girmemesi için üzerimize düşen uyarı görevini zamanında ve en saygılı biçimde yerine getirmiştik. Bazı tarafsız hukukçular da bu bakımdan üzerlerine düşen görevi yerine getirmişlerdi. Fakat bütün bunlar sayın Cumhurbaşkanının rejim açısından çok önemli bir konuda tarafsızlığı ve hukuk devleti kurallarına bağlılığıyla ilgili tartışmalara yol açacak bir davranıştan kaçınmasını sağlamaya yetmemiştir.

Üstelik, sayın Cumhurbaşkanı, daha önce kendi takımını olduğu tavrıyla da çelişkiye düşmektedir. Çünkü TRT'ye Genel Müdür atanmasıyla ilgili kararnameyi birkaç kez geri çevirmesinin gerekçesini ortadan kaldırma yolunda hükümetçe hiçbir adım atılmadığı halde sayın Cumhurbaşkanı, nedense kendi atması olduğu doğru adımdan geri dönmüştür. Oysa son günlerde Danıştay TRT Genel Müdürlüğünde yapılan değişikliği hukuka aykırı bulan kesin kararını açıkladığı gibi Anayasa Mahkemesi de bu konuyla ilgili yasa değişikliğini iptal etmiştir. Böylece sayın Cumhurbaşkanının kararnamesi geri çevirmesi tam haklılık kazanmış ve Anayasa dışı hükümet isteğini reddetmesi zorunlu hale gelmiş oluyordu.

Cephe hükümetince daha önce bu Genel Müdürlüğe atanan kimse bile atanmanın hukuk dışı olduğunu farkederek görevden ayrılma sorumluluğunu göstermişken sayın Cumhurbaşkanının bu örneği de hatırlayamamış olması çok şaşırtıcıdır.

Türkiye'de demokratik hukuk devleti üstelik, ne yazık ki bu kez sayın Cumhurbaşkanının e- linden bir darbe daha yemiştir"

Öte yandan TRT Genel Müdürlüğüne getirilen Şaban Karataş tarafsızlığa inanmadığını, kendi siyasal tercihleri doğrultusunda çalışacağını ve bu amaç için bir kadro oluşturacağını, yapacağı değişikliklerin alt kademelere kadar uzanacağını bildirdi.

TRT'deki yeni yönetim, ilk iş olarak "yabancı kaynaklı dizi filmleri", müzik-eğlence programlarını ele alıyor. Bunların çoğunun yayından kaldırılması, onların yerine "dini ve ahlaki telkinde bulunan, milli ruhu ve milli benliği kuvvetlendirici" yayınların alması öngörü- lüyor.

Yeni kurulan yönetim; ayrıca, televizyonun birkaç ay süreyle yayın saatlerinin gerekirse kısaltılmasını; "zararlı" programların ayıklanmasını öngörüyor. Yayınlarda birkaç aylık bir aksamanın sakınca sayılmayacağını, TRT'nin "milli benliğini" bulması için bu sürenin göze alınabileceğini belirtiyor. Uç ay sonra Türkiye'nin yepyeni ve "milli, ahlaki" bir televizyona kavuşturulacağı iddia ediliyor.

TRT'de görevli yapımcı müdürleri ve yapımcılar, haber dairesi görevlileri son gelişmeleri kaygıyla izliyor. Karataş'ın temsil ettiği zihniyete hemen tümyle karşı olan TRT yapımcıları ve habercileri, Karataş'ın beraberce getirdiği "temizlik" anlayışı sonucunda, çok kişinin işinden olacağını belirtiyor ve "bu ortamda iş yapmak imkansız oldu; her yapacağımız iş keyfi bir işleme gerekçe olabilir" diyorlar.

Tam bir kargaşalığın hüküm sürdüğü TRT'de her kafadan bir ses çıkıyor. Ancak sözler dönüp dolaşıp aynı cümlede birleşiyor:

"Şaban Karataş, Nevzat Yalçın'ın yapamadığı temizliği yapmaya söz verdiği için Milli Cephe tarafından Genel Müdürlüğe getirildi."

Öte yandan TRT çevrelerinden öne sürüldüğüne göre, AP Bursa Milletvekili ve eski sıkıyönetim mahkemesi başkanı Ali Elverdi'nin 20 Ocak 1976 günkü AP grup toplantısında "TRT'deki solcuların listesi" diye okuduğu ve ikiye yakın ismi içeren liste, gereği yapılmak üzere Mc Carthy'cilik zihniyetinin son örneği olarak TRT Genel Müdürlüğüne iletildi.

## YAY-KUR\* DA EĞİTİM VE ÖĞRETİM ARAÇLARI İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR SONUÇLANMADI

"Yüksek seviyede insan gücü yetiştirme" amacıyla 26 Eylül 1975'te Milli Eğitim Bakanının onayı ile kurulan Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu (YAYKUR) kadrolarının emekli, memur, öğretmen ve askerlerle doldurulmakta olduğu öğrenilmiştir. YAYKUR yetkilileri raporlarında öğretime önce Kasım 1975'te, daha sonra da Mart 1976'da başlanacağını açıklamışlar, ancak, eğitim, öğretim sistemleri ve araçları konusunda henüz hiçbir çalışmanın sonuçlandırılmadığı dikkati çekmiştir.

YAYKUR'un en önemli dairesi olduğu söylenen Planlama Programlama Değerlendirme Dairesine henüz bir atama yapılmamıştır.

YAYKUR'un kadroları ehliyetsiz ve işe yabancı kimseler tarafından doldurulurken; YAYKUR yoluyla eğitim yapmak üzere başvurulan lise mezunlarının sayısının da umulanın çok altında olduğu ayrıca belirtilmektedir.

## *istanbul ve İzmir şubelerimizin*

## **GENEL KURUL KAPANIŞ BİLDİRİLERİ**

*Odamız İstanbul ve İzmir Şubelerinin genel kurul haberlerini ve seçim sonuçlarını geçen sayımızda vermiştik.*

*Şube genel kurulları, çalışmalarının sonunda, ülke ve meslek sorunlarına ilişkin görüşlerini kamuoyuna açıkladılar. Bu görüşleri içeren Kapanış Bildirilerini sayfalarımıza alıyoruz.*

İSTANBUL ŞUBESİ  
17, GENEL KURULU

### ENERJİ SORUNU :

Enerji sorunumuzun çözüleüeyişinin nedeni, Ülke çıkarlarını ön plana alan, kendi doğal kaynaklarımıza ve kendi teknik gücünüze dayalı bir enerji politikasının izlenmemesidir.

Bu konudaki önerilerimiz :

- Asıl görevi (Başta ABD olmak üzere) emperyalist ve kapitalist ülkeler arasındaki işbirliğini sağlamak olan Enerji Ajansından derhal çıkılmasıdır.
- Mevcut hidrolik potansiyelden yararlanma çalışmaları hemen başlamalıdır.
- Elektrik enerjisi tek elde ve TEK bünyesinde toplanmalı ve büyük santrali arın yapına TEKna verilmelidir.
- Enterkonnekte sisteme enerji verecek küçük bölge santralleri hemen inşa edilmeli, Dünya Bankası ve benzeri emperyalist kuruluşlarla yapılan sözleşmeler iptal edilmelidir.
- Tüm linyit ve taşkömürü yatakları bilimsel bir şekilde değerlendirilmeli ve özel sektör elindeki işletmeler kamulaştırılmalıdır.

İstanbul'un elektrik sorunu da bu genel ilkeler içinde ele alınmakla birlikte, kısa dönem için aşağıdaki önlemler alınmalıdır.

- Yatırımların Anadolunun diğer bölgelerinde gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.
- Çifte tarife sistemi uygulanmalıdır. Fazla enerji kullandıktan daha çok para alınması, bu yolla enerji israfı önlenmelidir.
- Çalışma saatleri yaygınlaştırılmalıdır. Vardiya sayıları artırılmalıdır.
- Enerji kayıplarını ve kaçak enerji alımını giderici tedbirler alınmalıdır. Gecekonduklara iskan izni olmadan enerji verilmeli ve bu yolla kaçak enerji alımı önlenmelidir.
- Üretime doğrudan hiçbir katkısı olmayan reklam lambaları kaldırılmalı, reklam lambalarına enerji verilmemelidir.

#### ÇALIŞANLARLA İLGİLİ OLARAK:

Kamu kesiminde çalışan üyelerimizin, ekonomik yapıdaki enflasyonist gelişmeden daha az zarara uğramalarını sağlamak ve mesleğimizle ilgili girişimlerde ülke çıkarları doğrultusunda ağırlıklarını koyabilmeleri için, grev ve toplu sözleşme olanaklarıyla donatılmış sendikalarla kavuşturulması zorunludur.

Enflasyonist baskıların ağırlığını azaltmak üzere, sendikalar hakları getirilmeden önce acil bir önlem olarak katsayının bu yıl ikiye yükseltilmesi genel kurulumuzun dileğidir.

Maddi baskının dışında tüm memurlar gibi kamu kesimindeki teknik elemanları da tedirgin eden memur kıyımına ve aile bütünlüğünü parçalayan sürgünlere son verilmelidir.

Memur maaşlarından MEYAK adına kesilen, ama memur yararına değil, teknelci sermaye kesimi yararına kullanılan paralar geri verilmelidir.

Özel kesimde çalışan teknik elemanlara iş güvenliği sağlan-

malı, kağıt üzerindeki sendikal haklar işler hale getirilmelidir.

Tüm memur kesiminin ileri bir adım olan sendikal haklar için mücadele ettiği ortamda, 400 000 işçinin memur yapılmak istenmesi, iktidarın çalışanların demokratik haklarına karşı olduğunu ortaya koyan somut bir örnektir. Bu girişim derhal durdurulmalıdır.

tşçi-memur ayrımı konusunda antidemokratik görüşmeler sürerken, işçilerin istedikleri sendikayı seçme hakkının ellerinden alınması bu yolda yeni bir aşama olmuştur.

Yeni bir yasa hazırlanarak, işçilerin istedikleri sendikayı özgürce seçmeleri yasallaştırılmalıdır.

#### DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ:

Anayasaya aykırılığı Anayasa Mahkemesi kararıyla belgelenen, yargı bağımsızlığını zedelediği, tabii hakim kavramına aykırı düştüğü, yetkili uzmanlar ve Barolar Birliği tarafından açıklanan; devletin güvenliğini dilden düşürmeyen Hitler ve Mussolini rejimlerinde faşizmin etkin araçlarından biri olduğu bilinen Devlet Güvenlik Mahkemeleri tüümüyle kaldırılmalıdır.

#### MC İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR:

Çalışanların ekonomik durumlarını düzeltici tedbirler almayan, işçilerin demokratik haklarını geri almayı görev edinen, teknik elemanlara ve tüm memurlara baskı, terör ve kıyımdan başka birşey getirmeyen, enerji politikamızı Dünya Bankası ve emperyalist tekellerin istediği doğrultuda belirleyen, yüksek öğrenim gençliğinin can güvenliğini ortadan kaldıran, halkımızın giderek gelişen ekonomik ve demokratik mücadelesini sıkıyönetimle tehdit eden MC hükümeti demokratik yollarla iktidardan düşürülmelidir.

#### İZMİR ŞUBESİ 9, GENEL KURULU

Tüm teknik elemanların bir bölümü olan biz elektrik mühendisleri, çalışan ve emeği ile geçinen halkımızın bir parçasıyız. Bu nedenle tüm ülke sorunlarına çalışan emekçi halkımız açısından bakmak durumdayız.

MC iktidarının faşizan tırmanması gün geçtikçe yoğunlaşmaktadır. Bağlantıda öğrenci ve işçi kesimini hedef alan saldırılar genişletilerek halk düzeyinde sürdürülmektedir. Aslında bu MC iktidarının, dünyada şimdiye dek örneğini pek sık gördüğümüz can çekişen sermayelerin, halkın güçlü uyanışı, ekonomik ve siyasal bilinçlenmesi karşısında aldığı tedbirlerdir.

Tüm çalışanları, ilerici aydınları süren, kıyan, yıldırıma çalışanlar hukuk devleti kavramının dışına çıkarak kanunsuzluğu meşru hale getirmişlerdir.

Günümüzde çalışanların ekonomik mücadelesi siyasi mücadeleden ayrılmaz. Soruna aynı açıdan bakmamız ve her zaman gündemde olan sendikal haklarımız için mücadelemizi sürdürmemiz gerekmektedir.

Ülkemizde şimdiye değin yönetime gelen tüm gerici ve sermaye yanlısı iktidarlar enerji sorununu bir sömürü kaynağı haline getirmişlerdir. Bu tür iktidarların enerji sorununa hiçbir zaman halktan yana çözüm getirmeyecekleri açıktır.

Ülkemizi, en gerici unsurların ortaklığı yönetiyor, ülkemizi büyük sermaye sahiplerinin, tefeci-bezirgan takımının iktidarı yönetiyor. Türlü pazarlıkçılara vardıkları iktidarın amacı bellidir: Ezmek, sömürmek, kıymak, sürmek, demokrasinin kökünü kurutmak. Halkımızın demokratik muhalefeti egemen güçlerin emellerini engelleyecektir.

elektrik mühendisleri odası  
22. OLAĞAN GENEL KURULU

28-29 ŞUBAT 1976

saat: 14.30

yer: TSE konferans salonu

ÜYELERİMİZİN ODA KİMLİK KARTLARIYLA KATILMALARI  
ÖNEMLE DUYURULUR

**GÜNDEM:**

1. Açılış
2. Başkanlık divanı seçimi
3. İstiklâl Marşı ve saygı duruşu
4. Anıt Kabre çelenk koyacak temsilcilerin seçimi
5. Oda ve Şube Başkanlarının konuşmaları
6. Davetlilerin konuşmaları
7. Oy Sayım Kurulu seçimi
8. Komisyon seçimleri
9. Çalışma Raporunun okunması
10. Denetçiler Raporunun okunması
11. Raporların görüşülmesi
12. Yönetim Kurulunun mali ve idari aklanması
13. Denetçilerin aklanması
14. Komisyon Raporlarının okunması ve görüşülmesi
15. Dilekler
16. Seçimler
  - a) Oda Yönetim Kurulu
  - b) Denetçiler Kurulu
  - c) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği delegasyonu (100 üye)
  - d) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu üye adayları (3)
  - e) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Denetçiler Kurulu adayları (2)



*Elektrik Mühendisleri Odası  
Yönetim Kurulu*  
Ahmet Varol Başkan  
Aybars Urgan Başkan Yrd.  
Abdülkadir Kahraman Yazman üye  
Mahmut Kurtulmaz Sayman Üye  
Teoman Alptürk üye  
Sebatı Gökten üye  
Yüksel Tarhan üye

*İstanbul Şubesi  
Yönetim Kurulu*  
Yüksel Birdal Başkan  
Alaattin Anahtarcı Başkan Yrd.  
Yavuz Çizmecı Yazman üye  
Berkay Günay Sayman Üye  
Gönül Taylan üye  
Hüseyin Yeşil üye  
Hanna Can üye

*İzmir Şubesi  
Yönetim Kurulu*  
Ergun Elgin Başkan  
Yüksel Levendođlu Başkan Yrd.  
İrfan Arabacı Yazman Üye  
Muammer Göksel Sayman Üye  
Ömer Güner üye  
Muammer Argün üye  
Ajlan Kural üye

*Elektrik Mühendisleri Odası*  
İhlamur Sokak 10/1  
Yenişehir-Ankara  
Tel. 25 32 72 - 25 32 73

*İstanbul Şubesi*  
Cumhuriyet Caddesi 283  
Engin Han Kat.2  
Harbiye-İstanbul  
Tel. 48 50 52 - 48 50 53

*İzmir Şubesi*  
Talat Paşa Bulvarı 17/1  
Alsancak-İzmir  
Tel. 12 39 73

## ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİLİKLERİ

*Adana* Yaşar Okşaşoğlu  
TEK Köy Elektrifikasyonu  
7.Bölge Müdürlüğü

*Antalya* Dumuş Arı  
Hv.Meyd.Inş.Bölge Müdürlüğü

*Aydm* Can İnalöz  
TEK Batı Anadolu Şb.Md.  
3.Bölge Başmühendisliği

*Balıkesir* Şahin Sen  
SEKA Müessese Müdürlüğü PK.201

*Bitlis* Hasan Dalkıran  
Tekel Tütün Fabrikası

*Burcu* İrfan Bilgin  
Uzun Çarşı No.46

*BURSA* Ahmet Akkücüük  
TOFAŞ, Yalova yolu 10. km.  
Demirtaş

*çürum* Ahmet Kaynar  
Şehir İşhanı , ^0.4 Kst.1

*Der.izli* Abdullah Şevkli  
İller bankası Başmühendisi iği

*Diyaıbakır* Burhan Elçiođlu  
TEK Bölge Başmühendisi

*Elazığ* Kenan Elmasulu  
Yapı İşleri 10.Bölge Müdürlüğü

*Eskişehir* İsmet Erorta  
Yunus Emre Cad. No.67

*Gaziantep* Ali Ercan  
Hürriyet Cad.  
Kamil Afat İşhanı, Kat.3

*İsparta* - Ahmet Emir  
TEK 5.Bölge Müdürlüğü

*İçel* Ali öztürk  
Elektrik İşletmesi Müdürü

*İzmit* Sait Bülbül  
Belediye Elektrik İşletmesi

*K.Maraş* A.Haşim Tekcicek  
Hükümet Cad. No. 11

*Karabük* Ömer Colakođlu  
Bayır Mah. Fevzi Çakmak Cad.  
NO.18/C

*Kastamonu* Fehmi Tuncel  
Belediye Cad. NO.46/A

*Kayseri* Yetkin önem  
TEK İş. ve Bkm.Başmüh. PK.9

*Konya* Birol Adallğ  
TEK Köy Elektrifikasyonu  
15.Bölge Müdürlüğü

*Kütahya* Rüştü Kaytancı  
Yapı İşleri 4.Bölge Müdürlüğü

*Malatya* Haşan Baran  
Mazıcı İşham Kat.2 No.204

*Muđla* Şakir Ülkü  
İller Bankası Başmühendisi

*Nevşehir* Şahin Yurtbeğendi  
Şehir Palas Oteli

*Niğde* Mustafa Karadal  
Aşağı Kayabaşı Mah.  
Kuyulu Çıkmazı No.5

*Rize* Halil Sađol  
TEK Köy Elektrifikasyonu  
Başmühendisliği

*Sakarya* Faruk Al Ođlu  
TEK 4.Bölge Başmühendisliği

*Samsun* A.Sefa Otkür  
TEK Köy Elektrifikasyonu  
13.Bölge Müdürlüğü

*Sinop* Muzaffer Sarılar  
Boeing Serv. Inc. Radar

*Trabzon* Kemal Kazmaz  
İller Bankası 9.Bölge Md.lüğü

*urfa* Mahmut Teli al başı  
Belediye ESO İşletmesi

*Zonguldak* İbrahim Tatbul  
KBA Şebeke Md., 2.Bölge  
Catalağzı Başmühendisi içi